

Posudek vedoucího k diplomové práci Milana Dubovského: „Účinky rozsudků Evropského soudu pro lidské práva“

Předložená diplomová práce většího rozsahu (67 s. vlastního textu + 6 s. seznamu literatury, judikatury a dokumentů) se zabývá velmi aktuálním a praktickým tématem účinků rozsudků ESLP. Diplomant se dobře vyrovnal s poměrně náročným tématem, prokázal přitom schopnost pracovat s domácí a zčásti i zahraniční literaturou, ale zejm. s rozsáhlou judikaturou Evropského soudu.

Práce má vcelku logickou strukturu, která odpovídá zadanému tématu. Po stručném úvodu, ve které autor představil záměr své práce, následuje první kapitola, která podává vymezení základního právního rámce Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, povahu v ní obsažených závazků a právních následků jejich porušení a jurisdikce Soudu. Poslední část této kapitoly je věnována kompetenci Soudu nařídít předběžné opatření podle čl. 35 Úmluvy.

Těžiště práce spočívá v kap. 2., která se zabývá povahou a účinky meritorních rozsudků. Nejprve zkoumá druhy a vlastnosti (deklaratorní nebo konstitutivní) výroků obsažených v rozsudku. Poté rozlišuje přímý a nepřímý účinek rozsudku *in meritum*, mezi přímý účinek, který se vztahuje na strany ve sporu, patří povinnost odsouzeného státu zaplatit částku určenou jako spravedlivé zadostiučinění, ale nově též další individuální či obecná opatření ve vnitrostátním právním řádu s cílem ukončit konstatované porušení. Nepřímý účinek rozsudku zahrnuje autoritu konstatovaného porušení a autoritu Soudem provedené interpretace Úmluvy. Diplomant uvádí jako zvláštní případ tzv. pilotního rozsudku, který identifikuje systémovou nebo strukturální poruchu v právní úpravě nebo praxi orgánů žalovaného státu. Pro účely obhajoby se zde nabízí otázka, zda autor specifické účinky pilotního rozsudku řadí mezi přímé či nepřímé účinky.

Následné části této kapitoly se blíže zabývají spravedlivým zadostiučiněním, jakož i individuálními a obecnými opatřeními k nápravě. V této subkapitole věnuje zvláštní pozornost také obnově řízení u vnitrostátních soudů. V poznámkách k části 2.4. je rozebíraná problematika ilustrována nejen na judikatuře ESLP, ale také příkladech účinků rozsudků ve vnitrostátním právu některých států.

Poslední kapitola v návaznosti na nepřímý účinek rozsudků ESLP zkoumá vztah systému ochrany základních práv založeného Úmluvou ke komunitárnímu systému. Autor zde nastínil vývoj judikatury ESLP až po formulaci zvláštních podmínek smluvní odpovědnosti státu podle EÚLP ve věcech s komunitárním prvkem (zejm. koncept ekvivalentní ochrany

v rozsudku *Bosphorus*). Práce je završena závěrem, který zdařile shrnuje hlavní myšlenky předchozích kapitol.

Práce je napsána přehledně, srozumitelně a odborným jazykem, s minimem formálních chyb. Jen zcela výjimečně lze najít nesprávnou terminologii (s. 52 – vykonatelnost rozsudku „Európskeho súdu spravodlivosti“ príslušnými nemeckými autoritami), když jinak správně používá termínů Soudní dvůr ES a státní orgány.

I přes některé drobné připomínky a otázky se jedná o kvalitní diplomovou práci, kterou plně doporučuji k obhajobě a s výhradou jejího průběhu předběžně hodnotím jako výbornou.

V Praze dne 30.3.2007

Prof. JUDr. Pavel Šturma, DrSc.